

SİRKÜLER 2019/10: 7162 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun İle Vergi Kanunları Ve Sosyal Güvenlik Kanunu'nda Yapılan Değişiklikler

30.01.2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan torba kanun niteliğindeki 7162 sayılı Vergi Kanunları İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile birçok kanunda değişiklikler yapılmıştır. Kanunla vergi kanunları ile SGK kanununda yapılan bazı değişiklikler aşağıda özetlenmiştir.

1- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nda (GVK) Yapılan Değişiklikler

a- Vergiden Muaf Esnafı Düzenleyen 9. Maddede Yapılan Değişiklik

Maddenin 6. Fıkrasında yapılan değişiklik ile, evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamûlleri, kırpıntı deriden üretilen mamûller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve organları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlar yanında aynı ürünleri internet veya benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar da muafiyet kapsamına alınmıştır. Ancak bu muafiyetten yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarının, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmaması halinde yararlanılabilecektir.

Yürürlük: 30.01.2019

b- Tazminat ve yardımlarda İstisnayı Düzenleyen 25. Maddede Yapılan Değişiklik

Maddenin 1. Fıkrasında işverenler tarafından çalışanlara ölüm, engellilik, hastalık ve işsizlik sebepleriyle (işe başlatmama tazminatı dahil) verilen tazminat ve yapılan yardımların vergiden istisna olduğu öteden beri yer almaktadır. 7162 sayılı Kanunla yapılan değişiklik ile, işsizlik nedeniyle ödenen tazminat ve yardımların neyi kapsadığı konusuna açıklık getirilmiştir. Değişiklik sonrasında ölüm, engellilik ve hastalık sebebiyle verilen tazminat ve yardımlar ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca ödenen işsizlik ödeneği ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'na göre ödenen işe başlatmama tazminatı vergiden istisna olacaktır.

Yürürlük: 30.01.2019

c- Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimini Düzenleyen Mükerrer 121. Maddede Yapılan Değişiklik

İlk defa 2018 yılında verilen gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmaya başlanan vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi uygulamasından yararlanmanın şartlarından biri de indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması şartıdır. Değişiklik öncesi düzenlemeye göre, her bir beyanname itibarıyla 10 Türk lirasına kadar yapılan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmamakta idi. Bu kadar küçük tutardaki bir ödememe hali çoğu mükellefçe ihlal edilmiş olduğundan, gerçekte son derece vergisine sadık birçok mükellefin uygulamadan yararlanamamasına neden olmuştu. Maddedeki 10 TL limiti yapılan değişiklik ile 250 TL'ye çıkarılmıştır. Buna göre vergi beyannameleri ile tahakkuk eden borçların her beyanname itibarıyla 250 TL'ye kadar eksik ödenmiş olması şartın ihlali sayılmayacaktır.

Yürürlük: 1/1/2019 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde indirim şartlarının varlığı açısından dikkate alınmak üzere 30.01.2019

d- 27/3/2018 Tarihinden Önce Karşılıklı Sonlandırma Sözleşmesi Veya İkale Sözleşmesi Kapsamında Ödenen Tazminatlar Ve Yardımlar Üzerinden Tevkif Edilerek Tahsil Edilen Gelir Vergisinin İadesi Konusunda Eklenen Geçici 89. Madde

21.03.2018 tarihli 7103 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanunu'nun 61. Maddesinde yapılan değişiklik ile, hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımların gelir vergisi uygulamasında ücret sayılacağı, 27.03.2018 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Aynı kanunla, GVK 25. Md.de yapılan değişiklik ile de bu tazminatlara uygulanacak istisnalar açıklığa kavuşturulmuştur. Ancak bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği dönemden önceki ödemeler üzerinden kesilen gelir vergilerinin iadesine yönelik açılan davalarda İdare aleyhine kararlar verilmesi dolayısıyla, bu ihtilafların sonlandırılmasına yönelik olarak Kanuna Geçici 89. Madde eklenmiştir.

Madde düzenlemesine göre, 27/3/2018 tarihinden önce karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödemeler ve yardımlar üzerinden tevkif edilerek tahsil edilen gelir vergisi, hizmet erbabının düzeltme zamanaşımı süresi içerisinde tarha yetkili vergi dairelerine başvuruları ve dava açmaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri şartıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanununun düzeltmeye ilişkin hükümleri uyarınca red ve iade edilecektir..

Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere vazgeçilen davalarla ilgili olarak yargılama giderleri ve vekâlet ücretine hükmedilmeyecektir.

Hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunan iade talepleriyle ilgili olarak bu madde hükmü uygulanmayacaktır.

Yürürlük: 30.01.2019

2- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda (KVK) Yapılan Değişiklikler

a- Sınai mülkiyet haklarında istisnayı Düzenleyen 5/B Maddesinde Değişiklik

KVK 5/B maddesindeki düzenlemeye göre, Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların; kiralanması, devri veya satışı, Türkiye'de seri üretime tabi tutularak pazarlanmaları, Türkiye'de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmının %50'si kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnalardan yararlanabilmesi diğer şartların yanı sıra istisna uygulamasına konu buluşun, 24/6/1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşlar arasında yer alması ve buluşa ilişkin incelemeli sistem ile patent veya araştırma raporu sonucunda faydalı model belgesi alınması şartına da bağlanmıştır. 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 191. Maddesiyle 551 sayılı KHK yürürlükten kaldırılmış olup, 7162 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile 6769 sayılı Kanun kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşların da adı geçen istisnadan yararlanması sağlanmaktadır.

Yürürlük: 30.01.2019

b- Kanuna Eklenen Geçici 11. madde

KVK'ya eklenen Geçici 11. Madde ile, 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarının Türkiye'de oynanması dolayısıyla Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA), katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli tüzel kişilerden işyeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanların Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlarına gelir ve kurumlar vergisinden muafiyet getirilmiştir. Düzenlemeye göre bu muafiyet, tevkif yoluyla alınan vergileri de kapsamaktadır.

Yürürlük: 30.01.2019

3- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nda (KDVK) Yapılan Değişiklikler

KDV Kanunu'na eklenen Geçici 40. Madde ile, 2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2020 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına ilişkin olmak üzere Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA), katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli tüzel kişilerden iş yeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlara, bu müsabakalar dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifaları ile bunların bu müsabakalar dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesna tutulmuştur.

Bu istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilebilecektir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise KDVK 32 nci madde hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilecektir.

Yürürlük: 30.01.2019

4- İşverenlere Asgari Ücret Desteği Uygulamasına 2019 Yılında Da Devam Edilmesine Dair 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu'nda Yapılan Düzenleme

7162 Kanunun 10. maddesiyle, 5510 sayılı Kanunu'na **eklenen** geçici 78 inci madde ile özel sektör işverenlerine asgari ücret desteği verilmesine 2019 yılında da devam edilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır. Düzenlemeye göre Sosyal Güvenlik Kanunun 4/a maddesi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2018 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı **102 Türk lirası ve altında** bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2019 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2019 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2019 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemi için bu maddede belirtilen tutarlar ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilecek ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

Destekten faydalanabilecek hizmetli sayısının belirlenmesinde günlük kazanç üst sınırı 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için **203 Türk lirası** olarak esas alınacaktır

Asgari ücret desteği tutarı; 2018 yılı Ocak ila Kasım ayları/döneminde uzun vadeli sigorta kollarından aylık prim ve hizmet belgeleri ile bildirim yapılan sigortalı sayısı ortalaması;

- Beş yüzün altında olan işyerleri için **günlük 5 Türk lirası**,
- Beş yüz ve üzerinde olan işyerleri için **günlük 3,36 Türk lirası** olacaktır.

Yeni düzenlemeye göre, 2019 yılında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2018 yılı Ocak ila Kasım ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi 4/a kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması halinde destekten yararlanılamayacaktır.

Yürürlük: 01.01.2019